

Hållbart byggande i ett klimat i förändring

– vägledning för klimatriskanalys

Foto: © Colin Lloyd, Unsplash

BYGGFÖRETAGEN

Inledning

EU har under de senaste åren beslutat om en rad regelverk på miljö- och klimatområdet som direkt påverkar byggsektorn. Kraven på klimatrapporering, transparens och riskhantering ökar, bland annat genom direktiv som CSRD, de europeiska standarderna för hållbarhetsrapportering (ESRS) och den frivilliga rapporteringsstandarden för små- och medelstora företag (VSME). För företagen i bygg- och anläggningssektorn innebär det att kunskap om klimatrisker inte längre är ett frivilligt tillval – det blir en nödvändig del av affären.

Klimatförändringarna är redan här och påverkar förutsättningarna för samhällsbyggandet i Sverige, fler översvämningar, skyfall och värmeböljor, men också långsiktiga förändringar som stigande havsnivåer och ökade risker för ras och skred. För bygg- och anläggningssektorn innebär detta att nya krav på klimatanpassning måste vävas in i planering, projektering och utförande. Att förebygga och hantera klimatrisker är därför inte bara en fråga om hållbarhet – det är en avgörande faktor för robusta samhällen och för att stärka företagens konkurrenskraft.

Med denna vägledning vill vi ge företag i sektorn en tydligare bild av vad klimatriskarbete innebär. Genom att följa denna vägledning får man en process för att göra en klimatriskanalys i linje med EU:s VSME-krav. I arbetet har Tyréns konsulter bidragit samt en referensgrupp bestående av Byggföretagens medlemmar, vi värdesätter er insats! Vägledningen är tänkt att fungera som ett konkret stöd i arbetet för att möta både dagens och morgondagens klimatutmaningar och samtidigt skapa nya affärsmöjligheter.

Stockholm i november 2025

Innehållsförteckning

Bakgrund och begrepp

- EU:s krav på redovisning av klimatriskanalys som en del av hållbarhetsrapporteringen

- Begrepp inom riskhantering och klimatanpassning

Process klimatriskanalys

- Steg 1 Omfattning, förutsättningar och kriterier

- Steg 2 Riskidentifiering

- Steg 3 Riskanalys

- Steg 4 Riskvärdering

- Steg 5 Åtgärder

Riskidentifiering i värdekedjan

Bilagor

- Bilaga 1: Val av klimatscenario med beslutsträd

- Bilaga 2: Klimateffekter enligt EU-taxonomin

- Bilaga 3: Exempel på konsekvenser av klimateffekter på tre verksamhetsområden inom byggsektorn

- Bilaga 4: Exempel på tröskelvärden för klimateffekter i Sverige

- Bilaga 5: Exempel på klimatrisker i värdekedjan

Länkar till datakällor

Läs mer

Bakgrund och begrepp

EU:s krav på redovisning av klimatriskanalys som en del av hållbarhetsrapporteringen

EU:s nya krav på företagens hållbarhetsrapportering, började gälla i Sverige den 1 juli 2024 genom direktivet för hållbarhetsrapportering, Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Av direktivet följer att företag över en viss storlek ska tillämpa europeiska standarder för hållbarhetsrapportering (ESRS), som är framtagna av den europeiska rådgivande gruppen för finansiell rapportering och hållbarhetsrapportering (EFRAG). Standarden för klimatrapporering, ESRS E1, innehåller omfattande krav på redovisning av upplysningar kopplat till klimatbegränsning, energi och klimatanpassning (inklusive klimatriskanalys).

CSRD är nu föremål för revidering där omfattningen av kraven och kravställandet diskuteras.¹ Syftet med revideringen är att stärka EU:s konkurrenskraft genom att förhindra att rapporteringskraven slår oproportionerligt hårt mot företag, särskilt de mindre. I avvaktan på att direktivet slutförhandlas undantas våg 2 och våg 3 företag tillfälligt från den nya rapporteringsskyldigheten.

Samtidigt har EFRAG:s *frivilliga* rapporteringsstandard för små- och medelstora, ej börsnoterade företag, (VSME) fått en förhöjd vikt. Kommissionen publicerade i juli 2025 en rekommendation om att dessa standarder kan användas inte bara av små- och medelstora företag som en ledstjärna i deras eget hållbarhetsarbete, utan också av upphandlande organisationer eller stora företag att i så stor utsträckning som möjligt basera sina förfrågningar på denna frivilliga standard när de efterfrågar hållbarhetsinformation från små och medelstora företag. Kommissionen har vidare aviserat en delegerad akt som ska baseras på VSME:s frivilliga standarder för de företag som inte kommer att omfattas av de obligatoriska rapporteringskraven i CSRD.

VSME består av två moduler, en grundläggande modul och en mer omfattande modul. I denna vägledning föreslår vi att företag väljer ambitionsnivå på sin hållbarhetsrapport primärt utifrån förväntningar hos sina intressenter. Klimatrisker återfinns under den mer omfattande modulen, under avsnitt C4 – Klimatrisker. I nedan tabell redogörs för rapporteringskraven ur VSME C4, med vägledande förhållningssätt.

Obs! egen översättning från engelska till svenska då ingen officiell översättning gjorts i skrivande stund.

¹ Ett antal olika revideringar har föreslagits i syfte att minska rapporteringsbördan för företag, detta paket av revideringsförslag går under benämningen Omnibusförslaget.

VSME, C4. Klimatrisker	Vägledning
57. Om företaget har identifierat klimatrelaterade faror och klimatrelaterade övergångshändelser som skapar stora klimatrelaterade risker för företaget, ska det:	Utgångspunkten är att företaget ska redovisa på denna upplysning om företaget har bedömt att det finns <i>negativa finansiella konsekvenser</i> för bolaget. Det finns verksamheter som upplever finansiella möjligheter med klimatförändringar och anpassning, detta förväntas inte företaget lämna information om utifrån denna skrivning.
(a) kortfattat beskriva sådana klimatrelaterade faror och klimatrelaterade övergångshändelser;	Beskriv vilka risker ni har identifierat i form av exempelvis skador, skadekostnader, kostnader för anpassning, uteblivna kontrakt/arbeten, stillestånd och störningar i leveranskedjor.
(b) redovisa hur det har bedömt exponeringen och känsligheten hos sina tillgångar, aktiviteter och värdekedja för dessa faror och övergångshändelser;	Med exponering och känslighet avses sårbarhet, det vill säga hur utsatt verksamheten är för risken och vilka konsekvenser det medför. För exponering kan en tregradig skala vara bra. För att kartlägga risker i värdekedjan finns ytterligare vägledning på sid 15.
(c) redovisa tidshorisonterna för de klimatrelaterade faror och övergångshändelser som identifierats; och	När det gäller tidshorisonter och begreppen kort, medellång och lång sikt kan en utgångspunkt vara 25 år, 50 år och 100 år framåt i tiden.
(d) redovisa om det har vidtagit åtgärder för klimatanpassning för några klimatrelaterade faror och övergångshändelser.	Se sid 13 för exempel på tillvägagångssätt för att identifiera åtgärder.
58. Företaget kan redovisa de potentiella negativa effekterna av klimatrisker som kan påverka dess finansiella resultat eller affärsverksamhet på kort, medellång eller lång sikt, och ange om det bedömer riskerna som höga, medelhöga eller låg	För risknivå kan en tregradig skala vara den mer lämpliga då upplösningen på indata ofta är relativt låg och osäkerheterna stora i klimatscenarierna. En tillämpning med färgerna grön – låg, gul – medelhög och röd – hög kan vara en bra utgångspunkt.

Begrepp inom riskhantering och klimatanpassning

Vägledning:

Ta utgångspunkt i processer och begrepp såsom de beskrivs i ISO-standarderna.

Begreppen inom **riskhantering** definieras enligt ISO-standard för riskhantering (ISO 31000:2018). Nedan redovisas några exempel på definitioner baserade på standarden:

- Risk – osäkerhetens effekt på mål
- Riskhantering – samordnade aktiviteter för att styra och leda en organisation med avseende på risk
- Riskkälla – faktor som i sig självt eller i kombination har potential att utgöra en risk

- Konsekvens – utfall från en händelse som påverkar målen
- Sannolikhet – hur troligt det är att något inträffar
- Riskhanteringsåtgärd – åtgärd för att bibehålla och/eller förändra risker

Begreppen inom **klimatanpassning** definieras enligt ISO-standarden Anpassning till klimatförändringar – Principer, krav och riktlinjer (ISO 1409:2019) samt Riktlinjer för sårbarhet och riskbedömning (ISO 14091:2021). Nedan redovisas några exempel på definitioner baserade på standarderna:

- Klimat – statistisk beskrivning av väder, från månader till tusentals år framåt.
- Klimatförändring – förändring av klimatet som varar under längre tid, några årtionden eller ännu längre
- Klimatanpassning – anpassning till klimatförändringar, process för att uppnå anpassning till ett faktiskt eller förväntat klimat och dess effekter.
- Klimatprojektion – simulering av hur det klimatrelaterade systemet kan reagera i ett scenario med vissa framtid utsläpp eller koncentrationer av växthusgaser eller aerosoler, vanligtvis baserad på klimatmodeller
- Klimatrisk – risker som uppkommer följd av klimatförändringar
- Fara – potentiell källa till skada
- Exponering – förekomster av människor, verksamheter, infrastruktur etc som skulle kunna påverkas
- Känslighet – den utsträckning i vilken ett system påverkas, antingen negativt eller positivt av variabiliteten hos eller förändringar av klimatet
- Sårbarhet – tendens eller benägenhet att påverkas negativt
- Anpassningsförmåga – förmåga hos system etc. att anpassa sig till potentiella skada, att ta tillvarata möjligheter eller reagera på konsekvenser
- Påverkan – effekt på naturliga och mänskliga system

Process klimatriskanalys

I detta avsnitt vägleds varje steg i en klimatriskanalys enligt figur 1 för fysiska anläggningar. För vägledning av identifiering av klimatrisker i värdekedjan, se sid 15. För varje steg redovisas exempel på viktiga ställningstaganden med vägledande text i tabellformat.

Närliggande riskhanteringsprocesser är risk- och sårbarhetsanalys (RSA) och identifiering av arbetsmiljörisker i projektering och byggande, exempelvis redovisade i arbetsmiljöplaner. Har företaget en risk- och sårbarhetsanalys kan den vara en lämplig utgångspunkt för klimatriskanalysen.

Figur 1 Process klimatriskanalys

● Steg 1. Omfattning, förutsättningar och kriterier

Detta steg syftar till att ringa in omfattning, identifiera förutsättningarna, organisera arbetet och bestämma kriterier för analysen.

Viktiga ställningstaganden	Vägledning
Har vi erfarenheter av inträffade händelser?	Erfarenheter från inträffade skadehändelser kan vara av stort värde och är ofta incitament till klimatriskanalyser. Det är en stark rekommendation att systematiskt registrera inträffade incidenter och skadehändelser och följa upp dessa med dialog om åtgärder.
Vilka ska delta i arbetet med klimatriskanalysen?	Det kan vara av värde att bilda en arbetsgrupp för klimatriskanalysen med en bredare representation från företagets olika verksamheter. Olika kompetenser, erfarenheter och perspektiv berikar analysen. En eller flera riskworkshops där identifiering och värdering sker är ett bra arbetssätt.
Hur ska klimatriskanalysen avgränsas?	Analysen behöver avgränsas utifrån typ av verksamhet, geografisk omfattning och typ av objekt. Inträffade händelser och erfarenhet från dessa kan vara ett incitament till avgränsning.
Tidplan och budget	Försök att genomföra analysen koncentrerat och under en avgränsad tid. En klimatriskanalys för ett objekt eller en verksamhet bör som regel gå att genomföra på 1-2 veckor inklusive intern granskning. Formulera ett tydligt mål och avsätt resurser innan start. Drar analysen ut på tiden finns exempelvis risk att ingående data förändras och omtag blir nödvändiga på grund av ny information.
Hur ska vi dokumentera analysen? Hur ofta bör den genomföras?	Det är att rekommendera att alla steg i analysen dokumenteras i en rapport där viktiga beslut kring scenarioval, omfattning, skeden etc. dokumenteras. Om GIS används som stöd i arbetet kan kartbilder inklippta i rapporten göra den mer lättläst. GIS-analyser listas normalt i en bilaga och tillgängliggörs på lämpligt sätt för mottagare av rapporten. PDF-filer där skikt kan tändas och släckas kan vara ett bra alternativ. Hur ofta analysen behöver göras måste varje företag själva ta ställning till. Intervallen kan exempelvis kopplas till övriga redovisnings- och rapporteringsrutiner/krav.
Vilket klimatscenario ska vi använda i analysen?	Det är i huvudsak två scenarion, RCP 4.5 och RCP 8.5 som är aktuella för analys idag. Generellt rekommenderas att göra

analysen utifrån RCP 8.5 för objekt med längre livslängder och för samhällsviktiga anläggningar/objekt. För kortare livslängder kan RCP 4.5 vara en utgångspunkt men det kan vara av värde att då möjliggöra klimatanpassning under den tänkta livslängden. Ett beslutsträd med stödtext återfinns i bilaga 1.

Vilka tidsperspektiv ska vi använda?	Klimatscenariotjänsten från SMHI arbetar med tre valbara tidshorisonter som översatt till livslängder innebär 15, 45 respektive 75 års livslängd på analysobjektet om vi utgår från 2025 som startår. Här blir tillgången på data alltså styrande. Det är i linje med rekommendationen av val av scenario att främst använda de två längre tidsperspektiven. Önskas en nulägesbild eller information om vad som väntar inom den närmaste framtiden räcker tidsperspektivet 2011–2040, i praktiken 15 år framåt, väl.
Vilka datakällor ska vi använda i analysen?	Grundläggande information finns i SMHI:s klimatscenariotjänst. Komplettera vid behov med underlag från MSB, länsstyrelsen och kommun/-er. Observera att en del analyser kan finnas som underlag i genomförda projekteringar i ett område, exempelvis markundersökning eller skyfallskartering. Viss information kan alltså redan finnas inom företaget.
Vilket/vilka skeden är aktuella för analysen?	Bestäm vilket skede du/ni vill analysera. Klimatrisker finns i alla skeden från planering till drift- och underhåll av det redan byggda. Klimatrisker finns även i bolagets värdekedja, se sid 15.

● Steg 2. Riskidentifiering

I detta steg görs en bedömning av vilka climateffekter som bör beaktas för den aktuella geografin/platsen som analyseras.

Viktiga ställningstaganden	Vägledning
Vilka climateffekter påverkar vårt analysobjekt?	Utgå från tabellen från EU-taxonomi över akuta och kroniska climateffekter, se bilaga 2 för att identifiera förekommande climateffekter i ditt område. Se även bilaga 3 för exempel på konsekvenser av climateffekter på tre verksamhetsområden inom byggsektorn. Alla climateffekter som finns i tabellen (bilaga 2) förekommer inte i Sverige. Vissa climateffekter finns året om, medan andra är mer årstidsberoende. Tänk på att klimatet redan är förändrat och att risken för exempelvis skyfall och översvämningar numera förekommer i princip året runt men kan få olika effekt beroende på om marken är frusen eller inte. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB och Statens geotekniska institut, SGI, har pekat ut nationella riskområden för ras, skred, erosion och översvämning, se bilaga med referenser och länkar. Den rapporten kan ge viss vägledning. Regionala klimat- och sårbarhetsanalyser finns hos många länsstyrelser som också tillhandahåller nedladdningsbar data. Många kommuner har också genomfört klimatriskanalyser och karteringar av till exempel skyfall och översvänningsrisker. Karteringar av översvänningsrisker för vattendrag tillhandhålls av MSB.

Hur sannolikt är det att vi påverkas och hur ofta?

En tredelad skala är lämplig att använda med tanke på upplösningen och osäkerheterna i de vanligaste klimatunderlagen. Exempel på skala som kan vara lämplig:

- Inte tillämpligt eller låg sannolikhet för att det inträffar – grön färg
- Möjligt att det inträffar – gul färg
- Hög sannolikhet för att det inträffar – röd färg

En tabell i Excel kan vara ett bra sätt att redovisa resultatet i, den bör ha kolumnerna klimatindikator, climateffekt, bedömning och motivering. I kolumnen bedömning kan färger användas för ökad tydlighet.

3. Riskanalys

I det tredje steget att identifieras vilka climateffekter som är relevanta för byggnaden eller anläggningen och deras sannolika påverkan i kategorier/påverkansområden och olika byggnads-/anläggningsdelar.

Viktiga ställningstaganden	Vägledning
Vilka climateffekter utgör en risk för vårt objekt?	För majoriteten av climateffekter i Sverige finns exempel på fysiska tröskelvärden, se bilaga 4. Med fysiskt tröskelvärde menas här när en climateffekt övergår från att bara vara "väder" till att bli väder som risker att skada människor, verksamheter eller byggnader. Om ett tröskelvärde passerar i ditt analysområde för en klimatindikator ökar sannolikheten för negativ påverkan på analysobjektet.
Vilka delar av objektet påverkas?	För att bättre kunna bedöma påverkan på exempelvis byggnad kan den delas upp i olika byggnadsdelar, tak, fönster, dörrar, grundläggning etc. Påverkan på byggnaden och dess byggnadsdelar kan därefter indelas i följande kategorier: • Konstruktionens stabilitet • Konstruktionens robusthet • Skydd mot väder och vind • Materialens hållbarhet • Hälsa och säkerhet för byggnadens brukare och andra personer • Påverkan på byggnadens innehåll och verksamheternas kontinuitet Detta görs lämpligen i en tabell. Här räcker det med en kolumn för climateffekt och därefter kolumner för climateffekt och byggnadsdel. De olika kategorierna kan anges med symboler och eller bokstäver.

4. Riskvärdering

Det fjärde steget utgörs av en riskvärdering där riskernas påverkan på byggnaden eller anläggningen värderas.

Viktiga ställningstaganden	Vägledning
Vilka risker är oacceptabla, i fråga om hälsa och säkerhet, livscykelbedömning och ekonomi?	I det här steget värderas allvarlighetsgraden i påverkan per, i det här exemplet per byggnads-/anläggningsdel. En tregradig skala kan vara lämpliga att använda i ett tabellformat. Kolumner här kan vara klimateffekt, påverkan, klassning, motivering. Klassningen kan göras i följande indelning: • Låg - grön - inte tillämpligt eller kan medföra begränsade konsekvenser. • Medel - gul – kan medföra betydande konsekvenser. • Hög - röd – kan medföra allvarliga konsekvenser och risk för påverkan på hälsa och säkerhet. En grundläggande princip i riskvärdering är att gröna risker kan accepteras och hanteras med normal projektering enligt gällande regelverk, handböcker och standarder. Gula risker kräver i allmänhet fördjupade utredningar och analys. Kanske kan det räcka med ett alternativt utförande för att sänka risken? Generellt är risker som får rött både i sannolikhets- och konsekvensbedömning risker som bör förses med åtgärder. Ett annat nyckelbegrepp kan vara riskaptit, vad bolaget tål och accepterar i form av risk. Riskaptiten varierar stort mellan olika aktörer och är alltid individuell, unik för varje bolag. Riskaptiten kan också vara knuten till försäkrings- och finansieringslösningar.

● Steg 5. Åtgärder

I det sista steget ska de identifierade riskerna hanteras så långt som möjligt. Detta sker genom att identifiera åtgärder för att reducera riskerna och minska den negativa påverkan från klimateffekter genom att till exempel anpassa utformningen av en byggnad eller etablera blågröna lösningar.

Viktiga ställningstaganden	Vägledning
Vilka åtgärder är rimliga och möjliga att genomföra?	En vanlig indelning av riskreducerande åtgärder är: • Analyserande åtgärder • Styrande och organisatoriska åtgärder • Informativa åtgärder • Tekniska och naturbaserade åtgärder Vad som är godtagbar risknivå är upp till varje aktör att avgöra. I bedömningen ingår att bedöma hur väsentlig funktionen hos objektet är mot kostnaderna för åtgärden. Det kan också vara lämpligt att överväga flexibla/anpassningsbara åtgärder såsom övervakning av situationen och att endast genomföra fysiska åtgärder när situationen når en kritisk tröskel. Detta alternativ kan vara särskilt användbart när klimatprognoserna är mycket osäkra. Åtgärderna kan vara av fysisk (t ex ändring av utformningen av eller specifikationen för objektet, eller antagande av alternativa eller förbättrade lösningar) eller icke-fysisk (t ex planering av markanvändningen, förbättrade övervaknings- eller nödinsatsprogram, personalutbildning och kompetensöverföring, utveckling av strategiska eller företagsspecifika ramar för klimatriskbedömning, finansiella lösningar såsom försäkring mot problem i leveranskedjor eller alternativa tjänster) karaktär. Geotekniska risker kan ofta vara kostsamma att utreda och åtgärda, för översvämningssrisker kan en förhöjd kantsten i finplaneringen runt byggnaden räcka. Olika former av åtgärds kataloger och schablonkostnader för åtgärder finns publicerade på nätet och kan vara ett stöd i dialogen om åtgärder och åtgärds kostnader. Sannolikt finns kunskapen i viss mån även inom det egna bolaget. EU-taxonomin ställer särskilda krav på de föreslagna anpassningslösningarna: • Anpassningslösningarna skall inte påverka anpassningsåtgärderna eller motståndskraften mot fysiska klimatrisker hos andra människor, naturen, kulturarv, tillgångar eller annan ekonomisk verksamhet negativt. • Anpassningslösningarna skall vara förenliga med lokala, sektoriella, regionala

	eller nationella anpassningsstrategier och anpassningsplaner. Det kan vara av värde att ta reda på vilka sådana som tagits fram för aktuell plats och kontrollera att det inte finns motstridigheter. Till stöd för analysen finns exempelvis handlingsplaner från sektorsmyndigheter, länsstyrelser och kommuner. Redovisningen av åtgärder kan lämpligen även den göras i ett tabellformat med kolumnerna klimateffekt, åtgärdsförslag, motivering.
I vilket skede kan/ska åtgärderna genomföras?	Klimatanpassningsåtgärder är alltid enklast att genomföra i planering och projektering. Klimatanpassning av det redan byggda är ofta mer komplicerat och inte sällan förenat med höga kostnader och långa processer då till exempel rådigheten kan vara begränsad och kräva samverkan och samråd med andra aktörer. Observera att det är lika viktigt att följa upp en planerad och genomförd åtgärd i drift- och underhållsskedet och också i planeringen ta hänsyn till om åtgärden till exempel kräver ett frekvent drift- och underhåll för att funktionen ska upprätthållas, till exempel blå-gröna dagvattenlösningar. Även mer permanenta skydd som jordvallar kräver tillsyn och underhåll och renovering/återställning kan vara förenat med stora kostnader.
Vem/vilka är ansvariga för att åtgärder genomförs?	Den som äger risken ansvarar för åtgärden. Det är en grundläggande princip inom riskhantering. Det här är ett område för samverkan och samråd mellan beställare, entreprenör och till exempel kommunen i samband med detaljplanering och bygglov.
Hur ska vi följa upp effekten av åtgärderna?	Uppföljning av genomförda åtgärder sker normalt genom rutiner som skrivs in i drift- och underhållsplaner. I vissa fall kan uppföljning ske i samverkan med andra aktörer, till exempel en kommun eller en ansvarig myndighet.

Analys av klimatrisker i värdekedjan

För att kunna identifiera klimatrelaterade risker i värdekedjan, till skillnad från fysiska risker kopplade till byggnader eller anläggningar, behövs det inhämtas information om aktörer uppströms och nedströms. Ju mer information som kartläggs om aktörer uppströms (primärt leverantörer) och nedströms (primärt kunder, distributörer och användare) i värdekedjan, desto större förståelse skapas för vilka klimatrelaterade risker som kan uppstå – både hos de enskilda aktörerna och i processerna dem emellan, exempelvis transportrelaterade risker och utmaningar.

Viktiga ställningstaganden	Vägledning
Vilken kännedom har vi idag gällande vår värdekedja?	Som ett första steg i att identifiera klimatrelaterade risker i värdekedjan är det viktigt att börja med att ta reda på så mycket som möjligt om de aktörer och processer som ingår i kedjan. Ett sätt att angripa detta är kartlägga och visualisera sin värdekedja med de olika aktörerna uppströms och nedströms från verksamheten. Se bilaga 5 för en enkel illustration av en värdekedja. Funktioner inom ett företag som ofta har kännedom om värdekedjan är inköp för uppströms aktörer och affärs-/kundansvariga för nedströms aktörer. Det kan också finnas värdefull information om leverantörer om företaget har arbetet med hantering av sociala risker i leverantörsled (arbetsrättsliga villkor hos entreprenörer, mänskliga rättigheter i produktionsled etc.).
Vilka aktörer ska vi prioritera att kartlägga?	Om ingen kartläggning finns på plats kan en prioritering göras utifrån volym, geografisk spridning (och kända eller förväntade risker) samt affärskritisk betydelse.
Hur långt ner i kedjan ska vi kartlägga risker?	Förenklat kan sägas att det inte finns någon borte gräns för vad som anses relevant att kartlägga, det beror på vilken riskbedömning företaget i fråga gör. Leverantörsledet brukar beskrivas med begreppen tier (från engelskans nivå/led), och är ett sätt att beskriva hur långt bort från det egna företaget en leverantör befinner sig i leverantörskedjan. Tier 1 består av leverantörer (eller entreprenörer) som företaget har direkt avtal med, tier 2 är alla leverantörens leverantörer och tier 3 är leverantörer till tier 2. Denna kedja kan fortsätta ännu längre, beroende på hur komplexa produkter (och tjänster) det rör sig om. Det är givetvis oftast enklast att inhämta information från tier 1 och är ett bra utgångsläge att starta kartläggningen.

Hur inhämtar vi information om klimatrelaterade risker i våra leverantörskedjor?

Två rapporter på tema klimatrelaterade risker i leverantörskedjor finns publicerade av Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser. I dessa rapporter görs en analys av svenska branschers exponering för klimatrelaterade fysiska risker i leverantörskedjan, se länklista sid 17. I bilaga 5 finns ett antal exempel på klimatrisker i värdekedjan listade.

En annan rekommendation för att inhämta information om risker i värdekedjan är att involvera aktörerna uppströms och nedströms i intressentdialoger. Genom ex. intervjuer kan värdefulla insikter inhämtas om vilka klimatrelaterade risker de har identifierat i sin verksamhet och/eller i sin värdekedja och hur de arbetar för att förebygga riskerna.

Intressentdialoger genomförs många gånger som en del i ett strategiskt hållbarhetsarbete och rekommendationer återfinns i flertalet standarder och ramverk såsom GRI (Global Reporting Initiative), flertalet ISO-standarder samt CSRD och TNFD. Dock är inte tillvägagångssätt och metoder utförligt beskrivna i dessa standarder.

Ofta utförs redan olika former av dialoger med dessa aktörer inom företaget men kanske inte under benämningen intressentdialoger. Det kan vara en god idé att komplettera stående avstämningsmöten med leverantörer med en dedikerad agendapunkt som handlar om klimatrelaterade risker. Det är dock inte givet att det är samma personer (avtalsansvariga) hos leverantören som har kunskap om klimatrisker, varför det kan vara värdefullt att utöka deltagandet på ett sådant möte. Samma princip gäller för kunder och distributörer.

Länkar till datakällor

[Klimatscenariotjänsten — SMHI](#)

[Skyfallsstatistik: Regional statistik för extrema korttidsregn — SMHI](#)

Karttjänst: [Riskområden](#)

[Översvämningsportalen | MSB](#)

[Brandbränsleklassificering | MSB](#)

[Brandriskprognoser och brandriskkartor | MSB](#)

[Länsstyrelsernas Geodatakatalog](#)

[Svensk Försäkring - Naturskador](#)

[Byggkostnadsindex \(BKI\)](#)

Läs mer

Rapport: [Riskområden för ras, skred, erosion och översvämning | MSB](#)

Verktyg för analys av klimatrisker i värdekedjan:

[PACTA: The Paris Agreement Capital Transition Assessment | Impact Capital Partners](#)

Rapport: [Omställningsrisker i bankernas låneportföljer – en tillämpning av Pacta](#)

Rapport från Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser
(Tillväxtanalys): [Svenska branschens klimatrisker i leverantörskedjan samt](#)

[Klimatanpassning i näringslivets leverantörskedjor](#)

Bilagor

- Bilaga 1** Val av klimatscenario, beslutsträd med stödtext
- Bilaga 2** Klimateffekter enligt EU-taxonomin
- Bilaga 3** Exempel på konsekvenser av klimateffekter på tre verksamhetsområden inom byggsektorn
- Bilaga 4** Exempel på tröskelvärden för klimateffekter i Sverige
- Bilaga 5** Exempel på klimatrisker i värdekedjan